

De stappen die het MCL heeft genomen om rookvrij te worden

Het Medisch Centrum Leeuwarden is per 1 januari 2018 helemaal rookvrij. Het ziekenhuis en het terrein. Er is een algemeen rookverbod. Er zijn geen rookhokjes, rookabri's of rooktuinen meer. Het lijkt gemakkelijk, maar het is geen vanzelfsprekendheid voor iedereen en enkele dingen zijn cruciaal gebleken:

- Bevlogen initiatiefnemer(s)
- Draagvlak intern en extern
- Duidelijke fasering, niet overhaasten
- Ondersteuning voor de rokers.

In deze handout gaan we in op onze aanpak en de ervaringen van het MCL. Het is bedoeld voor ziekenhuizen en andere organisaties die ook rookvrij willen worden. Is onze aanpak zaligmakend? Vast niet. Er zijn veel wegen die naar Rome leiden; de ene organisatie is de andere immers niet. Je kunt op veel manieren hetzelfde resultaat bereiken

Initiatief

Van wie het initiatief uitgaat is belangrijk. Het helpt als de initiatiefnemer iemand is met aanzien in de organisatie, deskundigheid op het gebied van (de gevolgen van) roken, en de bereidheid er zelf tijd en energie in te steken. Het MCL mocht zich gelukkig prijzen met internist-oncoloog dr. Hiltje de Graaf als initiatiefnemer.

Dat een oncoloog dagelijks de gevolgen van roken in de spreekkamer ziet behoeft geen betoog. De Graaf vergewiste zich van de steun van collega-artsen en bepleitte in 2015 het voorstel rookvrij te worden bij de directie van het MCL, die zich achter het voorstel schaarde. Ook adviesorganen zoals OR en cliëntenraad ondersteunden het voorstel, dat in 2016 werd bekrachtigd.

Organisatie: twee commissies

Het directiebesluit leidde tot de start van twee commissies die belast werden met de praktische uitvoering. De 'facilitaire' commissie en de 'medische' commissie. Enkele functionarissen hebben zitting in beide commissies.

De **facilitaire commissie** had als belangrijkste taken de faciliteiten aan te passen aan het voorgenomen besluit. Denk aan sluiten van rookruimten, verwijderen van rookabri's, de interne en externe communicatie rond het besluit, hulp aan medewerkers bij het stoppen met roken.

De **medische commissie** houdt zich bezig met maatregelen rond patiënten – van nicotinepleisters tot specifieke uren voor de longcoach tot het betrekken van andere specialisten (zoals de anesthesie toen er incorrecte verhalen ontstonden, waarbij aangegeven kon worden, dat stoppen met roken vlak voor een operatie niet schadelijk is) tot onder medici aandacht creëren voor eventuele medische ondersteuning bij stoppen met roken van klinische patiënten.